

#8 Bağıntılar

! Bu bölümde bağıntı kavramı üzerine tanım ve özellikler verilerek **matematiksel ispat** teknikleri uygulanacak.

Bağıntı

Bağıntı: $A \times B$ 'nin bir alt kümesine bağıntı denir. $R \subseteq A \times B$

$$|A| = m, |B| = n \text{ ise,}$$

$$|\wp(A \times B)| = 2^{mn}$$

Önermesel Olarak Bağıntı Tanımlamak

Örnek

$L \subseteq \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ olsun.

$$\forall (x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}, x L y \Leftrightarrow x < y$$

Örnek

R , $\mathbb{Z}$ üzerinde tanımlı bir bağıntı olsun. ($R \subseteq \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$)

$$\forall (x, y) \in \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}, x R y \Leftrightarrow x - y \text{ çift ise}$$

Bağıntılarla İlgili Bazı Kavramlar

1. Bir Bağıntının Tersi
2. $\mathbb{R}$ üzerinde veya $\mathbb{Z}$ üzerinde tanımlı bağıntıların analitik düzlemde ifade edilmesi
3. Bağıntının yönlü grafi
4. Bağıntının Matris Temsili

Bağıntının Özellikleri

Yansıma Özelliği, Simetri Özelliği, Geçişme Özelliği

• Definition

Let R be a relation on a set A .

1. R is reflexive if, and only if, for all $x \in A$, $x R x$.
2. R is symmetric if, and only if, for all $x, y \in A$, if $x R y$ then $y R x$.
3. R is transitive if, and only if, for all $x, y, z \in A$, if $x R y$ and $y R z$ then $x R z$.

1. R is reflexive $\Leftrightarrow$ for all x in A , $(x, x) \in R$.
2. R is symmetric $\Leftrightarrow$ for all x and y in A , if $(x, y) \in R$ then $(y, x) \in R$.
3. R is transitive $\Leftrightarrow$ for all x, y and z in A , if $(x, y) \in R$ and $(y, z) \in R$ then $(x, z) \in R$.

Değilleri...

Örnek

- $R, \mathbb{Z}$ üzerinde aşağıdaki gibi tanımlı bir bağıntı olsun. ($R \subseteq \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$)

$$\forall x, y \in \mathbb{Z}, \quad x R y \Leftrightarrow 3 \mid x - y$$

Yansıma, Simetri, Geçişme özellikleri var mı?

Örnek

1. $R_1 = \{(0, 0), (0, 1), (0, 3), (1, 1), (1, 0), (2, 3), (3, 3)\}$

2. $R_2 = \{(0, 0), (0, 1), (1, 1), (1, 2), (2, 2), (2, 3)\}$

3. $R_3 = \{(2, 3), (3, 2)\}$

4. $R_4 = \{(1, 2), (2, 1), (1, 3), (3, 1)\}$

5. $R_5 = \{(0, 0), (0, 1), (0, 2), (1, 2)\}$

6. $R_6 = \{(0, 1), (0, 2)\}$

7. $R_7 = \{(0, 3), (2, 3)\}$

8. $R_8 = \{(0, 0), (1, 1)\}$

Denklik Bağıntısı

- Definition

Let A be a set and R a relation on A . R is an **equivalence relation** if, and only if, R is reflexive, symmetric, and transitive.

Denklik Sınıfları:

- Definition

Suppose A is a set and R is an equivalence relation on A . For each element a in A , the **equivalence class of a** , denoted $[a]$ and called the **class of a** for short, is the set of all elements x in A such that x is related to a by R .

In symbols:

$$[a] = \{x \in A \mid x R a\}$$

Lemma

A bir küme, R , A üzerinde tanımlı bir denklik
bağıntısı ve $a, b \in A$ olsun.
 $a R b$ ise $[a] = [b]$ 'dir.

Lemma

A bir küme, R, A üzerinde tanımlı bir denklik
bağıntısı ve $a, b \in A$ ise,
 $[a] \cap [b] = \emptyset$ veya $[a] = [b]$ 'dir.

$$p \Rightarrow (q \vee r) \equiv (p \wedge \sim q) \Rightarrow r$$

Teorem

A bir küme, R , A üzerinde tanımlı bir denklik bağıntısı olsun. R 'nin farklı denklik sınıfları A için bir bölmelenme oluşturur.

Bölmelenme (Partition):

$[A_1, A_2, \dots, A_n]$, A kümesinin bir bölmelenmesidir $\Leftrightarrow$

$$(A_i \cap A_j = \emptyset, \forall i \neq j) \wedge (U_{i=1}^n A_i = A)$$

Örnek

In each of 3–14, the relation R is an equivalence relation on the set A . Find the distinct equivalence classes of R .

3. $A = \{0, 1, 2, 3, 4\}$

$$R = \{(0, 0), (0, 4), (1, 1), (1, 3), (2, 2), (3, 1), (3, 3), (4, 0), (4, 4)\}$$

4. $A = \{a, b, c, d\}$

$$R = \{(a, a), (b, b), (b, d), (c, c), (d, b), (d, d)\}$$